

enigt med sig selv, og ganske vist enigt med mig i, at man skal aflæde Sognefogden samtlige hans kommunale Bestillinger, saaledes at han kun bliver staaende tilbage som Politimand. At man samtibigt med, at man vil gjøre denne Forandring, vil have, at Communen skal besætte denne Bestilling, kan jeg ikke andet end finde besynderligt; dette forekommer mig at være en aldeles forkeert Vej at gaae. Jeg er enig med det ærede Medlem, som nu satte sig, i, at naar disse Love — Vellovene og Communallovene — træde i Kraft, og Sognefogdens Bestilling derved taber en stor Deel af sit nuværende Omfang, vil det være ligefrem nødvendigt ogsaa at reducere hans Lønning. Spørgsmaalet om, hvorvidt man saa vil bestemme sig til at beholde Sognefogden, er et Emne, som ligger meget fjernt fra det Spørgsmaal, som her har været paa Bane; men da det dog muligt kunde have nogen Indflydelse paa Opfattelsen af Sagen i dens Heelhed, vil jeg ikke unblade at tilføie, at for mig staaer det som det Naturlige og Rigtige, at man efter at have aflædt Sognefogden hans kommunale Bestillinger, da ogsaa paa en anden og bedre Maade sørger for Landpolitiet, end det er muligt at faae dette tilveiebragt igjennem Sognefogderne. Jeg troer altsaa, at man meget let vilde kunne komme, ikke blot til det, som den ærede sidste Taler udtalte sig for, nemlig at reducere Sognefogdernes Lønninger, men ogsaa til overhovedet at undvære Sognefogderne. Men naar Sognefogden betragtes alene som Politimand, kan jeg ikke gaae ind paa, at hans Bestikkelse skal foregaae igjennem Communen, saa meget mindre, som det forekommer mig, at man ved at optage en saadan Bestemmelse i denne Lov præjudicerer Afgjørelsen af Landpolitikens endelige Ordning, et Emne, som det isvrigt ikke under nogen Omstændighed vil tilkomme mig at bearbejde og bringe frem her i Thinget. Jeg maa altsaa meget indstændigt fraraade det ærede Thing at staae Sognefogden fast som en kommunal Bestillingsmand ved at vedtage Forslagene under Nr. 196 og 197.

Berg: Jeg maa bede det ærede Things Medlemmer undskylde, at jeg opholder Dem et Døgn, men den Maade, hvorpaa den ærede Ordfører søgte, ikke at slippe fra en uheldig Opfattelse, men at hælde en fuldstændig urigtig Fortolkning af den bestaaende Lovgivning ligeoverfor mig, nøder mig til endnu engang bestemt at betone, hvorledes det Forhold hænger sammen. Jeg forlanger ikke at have Ret, men jeg haaber, at vi sidde her, for at det, som virkelig er Sandhed, kan staae klart for os, inden vi gaae til Afstemning over det foreliggende Forslag; saa maa enhver Anden i de ærede Medlemmers Dine gjerne have Ret, kun at de Forslag, der ere meest rimelige og retfærdige, gaae igjennem, og dertil føler jeg mig forpligtet til at bidrage. Anordningen af 29de Juli 1814 siger: „Samtlige Skolecommissionens Medlemmer bør flittigen besøge Skolen, veilede Skolelæreren med deres Raad, opmuntre ham, naar de troe, at han efterkommer sin Pligt, og advare ham, naar han feiler“, og den siger et andet Sted: „Skoleforstanderne skulle saa ofte som muligt, og mindst een Gang hver fjortende Dag, besøge Skolen, for at see, om Alt der er i vedbørlig Orden; de skulle hver Gang antegne deres Besøg i Skoleprotocollen, og, saafremt nogen Mangel findes, erindre Vedkommende derom, at derpaa kan raades Bod.“ Det Samme siges om Sognepræsten som et af Skolecommissionens Medlemmer; det siges, at han bør idetmindste een Gang hver fjortende Dag besøge Skolen, og han er efter Anordningen af 29de Juli 1814 stillet accurat paa lige Vilkaar med Commissionens øvrige Medlemmer, med Hensyn til Tilfjernet med Underviisningen ligesom med Hensyn til Tilfjernet med Læreren Embedsførelse. Kun har Præsten det forud, at han efter en Bestemmelse i Instruxen Nr. 5 fører Forsædet i Commissionen, og som Formand modtager de Breve, der tilsendes Commissionen, og besvarer dem mellem Møderne. Det er Noget, der altid er Skik, naar der i en Commission findes en Formand. Jeg skal ikke trætte det høie Thing med at paavise Exempler i inese-